

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія лідерства

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність D3 Менеджмент

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту і маркетингу
Протокол № 1 від 2 вересня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія лідерства
Викладач	Савків У.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+38(067)2801800
E-mail викладача	uliana.savkiv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Психологія лідерства» спрямована на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про психологічні засади лідерства, механізми впливу лідера на особистість і групу, а також розвиток лідерського потенціалу в різних соціальних та професійних контекстах. У межах курсу розглядаються основні теорії та моделі лідерства, психологічні характеристики лідера, стилі керівництва, емоційний інтелект та управління конфліктами. Особлива увага приділяється розвитку практичних навичок самопізнання, саморегуляції, ефективної взаємодії в команді, формуванню навичок впливу, відповідальності та етичного лідерства. Вивчення дисципліни сприяє підготовці здобувачів освіти до ефективної управлінської діяльності, підвищенню їх конкурентоспроможності та готовності до лідерських ролей у професійному середовищі. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Теоретико-методологічні засади психології лідерства 2. Психологія лідерства в управлінській практиці та саморозвитку	
3. Мета та цілі курсу	
Формування у здобувачів освіти системних знань про психологічні основи лідерства та розвиток практичних навичок ефективної лідерської поведінки, саморозвитку й управлінської взаємодії в команді та організації. Цілі курсу: – ознайомити здобувачів освіти з основними теоріями та концепціями лідерства з позицій психології; – розкрити психологічні особливості особистості лідера та чинники формування лідерського потенціалу; – сформувати розуміння стилів лідерства та їх впливу на ефективність діяльності групи й організації; – розвинути навички емоційного інтелекту, саморегуляції та стресостійкості лідера; – навчити конструктивного розв’язання конфліктів; сприяти розвитку етичного мислення, відповідальності та соціальної зрілості майбутніх лідерів; – підготувати здобувачів освіти до практичного застосування лідерських навичок у професійній діяльності та командній роботі.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
плани;

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом

Програмні результати навчання

ПР04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПР07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПР09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;

ПР10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

ПР11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

ПР12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);

ПР13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу) суб'єкта господарювання.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин денна / заочна форма навчання
лекції	16/4
семінарські	14/4
самостійна робота	60/82

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	D3 Менеджмент	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин денна / заочна форма навчання		
	лекція	семінарське заняття	самостійна робота студента
Тема Теоретичні основи психології лідерства 1.1 Сутність та значення психології лідерства 1.2 Роль психології в розвитку лідерських якостей. 1.3 Зв'язок між теорією та практикою лідерства	2/1	2/1	7/10

Тема 2. Теорії лідерства 2.1 Дослідження теорій лідерства у зарубіжній науці 2.2 Дослідження теорій лідерства в Україні	2/-	2/-	7/10
Тема 3. Типи лідерів та їх стилі управління 3.1 Типи лідерів 3.2 Стилi управління лідерів	2/-	2/-	7/10
Тема 4. Командна робота та лідерство 4.1 Сутність та види командної роботи 4.2 Взаємозв'язок командної роботи та лідерства 4.3 Фактори, що впливають на командну роботу	2/1	2/1	7/10
Тема 5. Лідерство в системі управління конфліктами 5.1 Роль лідерства в управлінні конфліктами 5.2 Стратегії та методи вирішення конфліктів лідером 5.3 Практичні приклади та рекомендації для лідерів	2/1	2/1	7/10
Тема 6. Психологія прийняття рішень лідерами 6.1 Психологічні фактори, що впливають на прийняття рішень лідерами 6.2 Інтуїція та раціональність у процесі прийняття рішень 6.3 Методи та стратегії для покращення прийняття рішень	2/1	2/-	7/10
Тема 7. Розвиток лідерських якостей: практика та саморозвиток 7.1 Сутність та значення лідерських якостей 7.2 Методи розвитку лідерських якостей 7.3 Саморозвиток лідера як основа для вдосконалення командної роботи та організаційного розвитку	2/1	1/-	9/12
Тема 8. Етика лідерства 8.1 Основи етики лідерства: моральні принципи та цінності 8.2 Етичні дилеми та виклики в управлінні 8.3 Роль етики в формуванні організаційної культури	2/1	1/1	9/10
Разом	16/6	14/4	60/82

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів: екзамен виставляється на підставі поточних оцінок (І семестр); Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки навчального матеріалу, вміє застосувати його для ситуаційних завдань, допускає окремі несуттєві помилки; Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних завдань, інколи невірно формулює судження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни: – поточне оцінювання в кожному семінарському занятті; – тестування в Системі дистанційного навчання; – обсяг балів за екзамен. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати п’ять і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за практичні заняття та контроль самостійної роботи 50 балів. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Якщо студент пропустив заняття без поважної причини, він зобов’язується відпрацювати їх. Студенти зобов’язані дотримуватися термінів визначених для виконання тих видів робіт, які передбачені курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Вимоги до письмових робіт	При виконанні практичних завдань студент має детально та послідовно описати хід виконання письмової роботи. Для студентів денної форми навчання передбачено виконання завдань письмово у визначені терміни. Для студентів заочної форми навчання передбачено виконання роботи в електронному варіанті, які мають бути здані за 10 днів до початку сесії.
Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з дисципліни, вирішення практичних завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою семінарські заняття є послідовним етапом навчання, який пов’язує теоретичне навчання і практичне застосування набутих знань, передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за іспит. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Психологія лідерства» складає 60 годин (82 на заочній формі навчання). Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pro/developer/course/view/3642).

Методи навчання	Наочні методи навчання (мультимедійні матеріали –презентації, відео). Інтерактивні методи навчання (кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод, майстер-класи, тренінги). Інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програма Canva. Методи дистанційного навчання – використання сучасних інформаційних платформ і технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video, Google Meet.
7. Політика курсу Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення та проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу. Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Списування під час контрольних робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях. Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимог. Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби). У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши он-лайн курс на платформі Prometheus. Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу uliana.savkiv@cnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття за розкладом. Приймаються також сертифікати, які підтверджують проходження курсу студентом і на інших платформах неформальної освіти (курс повинен доповнювати знання з дисципліни). Попередньо студент погоджує з викладачем коректність обраного курсу (лист-погодження надіслати на електронну адресу uliana.savkiv@cnu.edu.ua)	
8. Рекомендована література 1. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. 2. Кононець, М. О. Психологія лідерства [Електронний ресурс] : навч. посібн. студентів, аспірантів, викладачів закладів вищої технічної освіти / М. О. Кононець. Київ : КВІЦ, 2020. 252 с. 3. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. / уклад. В. І. Докаш. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. 247 с. 4. Мирошніченко М.І. Психологія ділового спілкування: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2020. 130 с. 5. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с. 6. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. (упоряд.) «Лідерство та комунікації в організації». навчальний	

- посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024, 512 с.
7. Савків У. С., Сидор Г. В., Гавдей С. В. Роль лідера у формуванні етичних стандартів на підприємстві. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Миколаїв, 09 груд. 2024 р.). Миколаїв, 2024. С.227-230.
 8. Савків У.С., Гавдей С.В. Управління персоналом в умовах соціальної та економічної нестабільності: психологічний аспект. *Наукові перспективи*. Випуск 10 (52). 2024. С. 694-704.
 9. Савків У.С., Кравець М.С. Психологічні механізми виникнення та ескалації конфліктів в менеджменті. «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» : матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 2 грудня 2025 р.) / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2025. С. 338-341.
 10. Савків У.С., Лесик М.В., Любченко О.В. Управління людськими ресурсами в умовах турбулентності та цифровізації. *Наукові перспективи*. Випуск 5 (47). 2024. С. 974-983. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-5\(47\)-973-982](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-5(47)-973-982)
 11. Савків У.С., Монюк Б.Р. Управління мотивацією персоналу як складова антикризового менеджменту в умовах цифровізації. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»*. № 12 (40) 2024. С. 364-374.
 12. Савків У.С., Назарук О. М., Монюк Б. Р. Конфлікти та етичні дилеми в умовах економічної кризи. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали IV Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (20 листопада 2024 р., м. Херсон – м. Хмельницький) Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. С. 413-415.
 13. Савків У.С., Палилюк О.М. Арт-терапія як засіб підтримки та зміцнення психологічного здоров'я в умовах кризи. Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, December 18-19, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro. С. 174-175.
 14. Савків У.С., Палилюк О.М. Наративний метод як інструмент переосмислення життєвого досвіду. Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, December 18-19, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro. С. 172-173.
 15. Савків У.С., Романюк Т.М., Малишівський Т.В. Управлінські рішення в системі антикризового менеджменту: соціально-психологічний аспект. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»*. № 12 (40) 2024. С. 374-386.
 16. Савків У.С., Сидор Г.В. Лідерство в умовах невизначеності та удосконалення лідерських якостей. Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кам'янець-Подільський, 21-22 травня 2024 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО КПДІ, 2024. С. 74-76.
 17. Савків У.С., Сидор Г.В. Управління людськими ресурсами в умовах ризиків, спричинених війною в Україні. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (Серія: Економіка та управління в нафтогазовій промисловості)*. 2023. 2(28). С. 77 – 84. DOI: 10.31471/2409-0948-2023-2(28)-77-84
 18. Савків У.С., Сидор Г.В. Управління персоналом шляхом застосування психологічних методів. Соціально-психологічна робота: інновації, стратегії та можливості. Матеріали круглого столу з міжнародною участю (19 березня 2024 р). м. Кам'янець-Подільський, 2024 р. С. 195-198.
 19. Савків У.С., Урляк А.І., Х Вплив лідерства та мотивації на процес прийняття управлінських рішень. Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами» 6 грудня 2024 року, м. Луцьк, С.170-171.

Викладач

Уляна САВКІВ